

Tilstanden i Hordaland sett fra klasserommet

Lektor og Dr. Scient. Rune Stadsnes
Fyllingsdalen videregående skole
Bergen

Digital kompetanse er ikke ensbetydende med NDLA

- Lærerne og elevene bruker PC-en i stor grad i sin hverdag:
Læringsplattformer, nettsteder i undervisningen, fagspesifikk programvare, fraværsføring osv
- Undersøkelser som viser at lærere mener at IKT har sin plass i skolen er ikke det samme som støtte for NDLA

Kutt i midler til lærebokinnkjøp for Vg1 høsten 2009

- I Hordaland: Ca. 40% kutt i midler til innkjøp av lærebøker høsten 2009. (Ved min skole 50 % kutt ifølge rektor).
- Ikke nok penger til å dekke kostnadene med lærebøker til alle elever.
- NDLA er forhåndsbetalt for skolene (men ikke gratis for fylkene).
- Konsekvens: Enten bruke NDLA i noen fag eller kreative løsninger.
- Elevene kan ikke lenger bruke betalingsnettsteder ved en rekke skoler

Alternativ 1: Kreative løsninger brukt ved en del skoler i Hordaland

- Kjøpe brukte bøker fra elever som tok Vg1 forrige skoleår.
- Prøve å ta penger fra andre budsjettposter.
- Ta inn flere elever i klassene – stykkprisfinansieringen gir da flere penger i kassen.

Alternativ 2: Begrense lærernes (og elevenes) valg av læremidler

---

- Ved en del skoler er noen fag pålagt å bruke NDLA på grunn av manglende midler. Noen lærere har valgt NDLA frivillig.
- Ved flere skoler har en stoppet bruk av faglige betalingsnettsteder som har vært brukt de siste årene. Økonomisk begrunnelse.
- Ikke innkjøp av lærebøker, men kopiere opp fra forskjellige bøker og andre kilder. (Kan være strid med avtale med Kopinor.)

Sakspapirer angående NDLA til Fylkestinget juni 2009

- Tilsvarende sakspapirer i alle fylker unntatt Oslo
- På s. 4 i sakspapirene er det et regnestykke som forutsetter at **alle** elever på vg1, vg2 og vg3 velger NDLA som læreverk i norsk. Trenger bare noen få lærebøker. Mulighet for store innsparinger for fylkene hevdes det.
- Fokus på økonomi mer enn pedagogikk
- Organisering av NDLA som skjermer for konkurranse (paragraf 27 – Interkommunalt samarbeid)

Sitat fra s. 7 i saksdokumentet til Fylkestinget:

- " Et viktig poeng i denne sammenhengen vil være at risikoen for at man kommer til at NDLA må konkurrere om å levere tjenester til fylkeskommunene, øker jo mer frittstående man velger å organisere NDLA. For å redusere risikoen for at man må undergi tjenestekjøp konkurranse med den delen som man ønsker at NDLA selv driver med, anbefales det at NDLA ikke fristilles mer enn det som er hensiktsmessig ut fra andre hensyn."

Andre læreverk

- Består av både lærebok, elevnettsted og lærernettssted
- Nettstedet passer inn i bokas struktur
- Læreresurser: Tempoplan, råd og tips til læreren, prøveforslag osv.
- Bruk av andre digitale ressurser som passer med fagets egenart.

Hva er digital kompetanse?

- Er det viktig digital kompetanse å lese læreboktekst på skjerm?
- Eksempel fra NDLA matematikk: De som har utviklet det har brukt utskrifter. Denne teksten ble senere delt opp og lagt på nett.
- I tillegg har de kjøpt inn animasjoner fra Universell matematikk.

Hvordan går det egentlig?

- Sandsli vgs kjøper lærebøker i alle fagene der de begynte skoleåret med kun NDLA.
- Stord vgs brukte kun NDLA i naturfag. Nå kjøper de lærebøker til alle.
- Bergen Handelsgym. brukte NDLA i flere fag. Nå er bøker kjøpt inn til de fleste.
- Tanks vgs kjøper i disse dager inn lærebøker i samfunnsfag etter frivillig utprøving av NDLA.
- Bergen Katedralskole: Nesten alle elever på Vg1 har kjøpt lærebøker selv i samfunnsfag. Mange har kjøpt i naturfag.

Bibliotekaren ved Bergen Handelsgymnasium sier:

- "Jeg har aldri sett noen elever bli så glade som når de endelig fikk lærebok."

Bergens tidende 24.11.2009:

Hvorfor går det som det går?

- En årsak er egenskaper ved selve fagene til NDLA. Hvor lett det er å finne fram, hvor lett det er å lese til prøver, faglig innhold med mer
- Det andre er om selve det heldigitale konseptet er ideelt.
- (Som å være på slankekur og ha godteposen ved siden av)
- Lesbarhet på skjerm, vondt i hodet osv.

Holde fokus

- Noe av det viktigste læreren kan hjelpe elevene med er å holde fokus på det de skal lære.
- Faglig svake elever lider spesielt når fristelsene er for lett tilgjengelige. De trenger spesielt stor hjelp for å holde fokus.

Fylkesrådmannens budsjettforslag for 2010

- I forslag til statsbudsjett er Hordaland tildelt 29,8 mill. for å videreføre gratis læremidler
- Fylkesrådmannen budsjetterer med 22,9 mill. til læremidler
- Nær 26% av dette settes av til utvikling og finansiering av NDLA
- 4 mill. øremerkes digitale lisenser (som fylket administrerer).
- Det gjenstår da 12,9 mill. til fordeling på skolene.

Sitat fylkesrådmann Paul M. Nilsen:

- **Vår vurdering er at digitale læremidler aukar valfridomen. Det er mykje ein kan velja mellom digitalt, seier fylkesrådmann Paul M. Nilsen.**
- **(NRK Hordaland på nett 7. oktober 2009)**

Sitat fra opplæringsdirektør Svein-Erik Fjeld (BT 24.11.2009)

“Bøker kan også være fine å støtte seg på og kan fungere som et tillegg til IT-læremidler. Men det er ikke lenger aktuelt å kjøpe inn fulle sett med bøker i alle fag i tillegg til NDLA. Det finnes det ikke penger til”

- Hva kom først? Høna eller egget?
- Er det for lite penger fordi NDLA får en stor andel og fylket ikke bruker statens bevilgning fullt ut?

Vi trenger konkurranse på kvalitet!

- I de store fagene er det flere læreverker
- Noen selger mye og noen selger lite. Lærernes faglige vurderinger bestemmer.
- Selger et læreverk svært dårlig får det konsekvenser for forfattere og forlag. Pengene kommer ikke inn uansett.
- Med NDLA fjerner vi koblingen mellom kvalitet/egnethet på læreverker og salg. Vi har bukken og havresekken siden fylkene bevilger penger til NDLA og kutter i midler til andre læreverker.

Hvem er det som bestemmer?

- Stortinget har ikke bestemt at skolen skal være heldigital.
- Elevene (og lærerne) har ikke heldigital skole som førstevalg
- Kunnskapsløftet innebærer metodefrihet. Lærerne vil velge ut fra kvalitet og ikke ut fra hva fylkene har brukt penger på.

Hvem taper på dette?

- Elevene som skal lære mest mulig
- Samfunnet som trenger elever som har lært mest mulig
- Fag og studier som bygger videre på det elevene skal ha lært.